

NÄRINGSLIVSSTRATEGI FÖR HANINGE KOMMUN

INNEHÅLL

FÖRORD	3
BAKGRUND	4
Nationella utgångspunkter	4
Regionala utgångspunkter	4
Lokala utgångspunkter	4
Visionen för Haninge	4
Gemensamma mål till 2007	4
HANINGE IDAG	5
Kommunens roll	6
Vad påverkar tillväxt i en kommun/region?	6
Vad kan kommunen påverka?	7
UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING	7
BEFOLKNINGSTILLVÄXT OCH BEFOLKNINGSSTRUKTUR	8
KOMMUNENS EKONOMISKA LÄGE	9
FÖRNYELSE OCH UTVECKLING I NÄRINGSLIVET	10
ARBETSKRAFT MED ÖKAD KOMPETENS	11
ENTREPRENÖRSKAP OCH NYFÖRETAGANDE	12
SAMVERKAN MELLAN OLIKA AKTÖRER	13
NÄRINGSLIVSSERVICE	14
HANINGES VARUMÄRKE	15

Foto: Eva Simonson, Haninge kommun

Grafisk form & original: Globbin

Tryck: Tabergs Tryckeri AB

Tryckdatum: 2005-12-16

FÖRORD

Kommunen har antagit en ny näringslivsstrategi. Frågor som regionförstoring, högre utbildning, infrastruktur och bostadsbyggande kommer att få än större betydelse för utvecklingen av Stockholm/Mälardalenregionen. Ett arbete har påbörjats för att utveckla centrala Haninge med närområde till att bli en regional kärna att ingå i en gemensam arbets- och bostadsmarknad i regionen. Till dessa kärnor förväntas en stor del av regionens framtida tillväxt koncentreras. Här krävs fortsatt en nära samverkan mellan kommuner och regionala organ men också samverkan mellan näringsliv, högskolor och offentlig sektor.

Haninge kommun har sedan många år ett näringslivsprogram som ligger till grund för arbetet med att främja en gynnsam näringslivsutveckling i Haninge. Hittills gällande program antogs av kommunfullmäktige 2001. Syftet med att ta fram en ny näringslivsstrategi är att få ett gemensamt dokument med riktlinjer för arbetet med att utveckla den lokala tillväxten, klargöra kommunens roll inom näringslivsområdet och vilka möjligheter kommunen har att påverka utvecklingen. Strategin ligger därför till grund för hur kommunens näringslivsservice organiseras under de kommande åren.

Arbetet har pågått under 2004/2005. Ett tjugotal djupintervjuer med nyckelpersoner inom det lokala näringslivet har genomförts i syfte att tydliggöra förutsättningarna för att driva företag i Haninge. Strategin har också förankrats genom kontinuerliga företagsbesök samt vid träffar med det lokala näringslivets organisationer – Företagarna i Haninge samt Handelskammaren Östra Södertörn. Arbetet har letts av en politisk styrgrupp. Förslaget har också skickats på remiss till alla nämnder/styrelser, regionala myndigheter, högskolor, representanter för det lokala näringslivet samt dess organisationer innan den slutliga bearbetningen skett.

Vi vill här passa på att framföra vårt tack till alla er som visat engagemang och intresse och som på olika sätt bidragit med era kunskaper i detta arbete.

Pelle Svensson

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE

Karin Nordh

CHEF EXTERN UTVECKLING

BAKGRUND

Förändringar sker i vår omvärld. Vårt industrialiserade samhälle har under några tiotal år genomgått stora omvandlingar. Vi lever i en värld av snabb teknikutveckling vilket innebär ökad konkurrens, större krav på effektiviseringar, krav på hög kompetens och förändringsbenägenhet. Samspelet är komplext och många faktorer har olika påverkan på en kommun, dess invånare och dess företag samt vår miljö och naturresurserna. Inom en kommun är det många intressen som skall tillgodoses, både allmänna men också näringslivsrelaterade.

Syftet med att ta fram en näringslivsstrategi är bland annat att klargöra kommunens roll inom näringslivsområdet och vilka möjligheter kommunen har att påverka utvecklingen.

NATIONELLA UTGÅNGSPUNKTER

Utgångspunkten är att ekonomisk tillväxt är nödvändig för fortsatt välstånd och att ekonomisk tillväxt skapas genom medvetna och långsiktigt hållbara åtgärder på nationell, regional och lokal nivå samt att förutsättningarna för framgång avsevärt förbättras genom samverkan och gemensamma insatser mellan skilda lokala aktörer. Sverige behöver fler nya företag, fler företag som vill växa, fler starka regioner och ökad sysselsättning.

REGIONALA UTGÅNGSPUNKTER

Den regionala tillväxtpolitiken syftar också till tillväxt och livskraft. Generella förutsättningar som infrastruktur, kommunernas ekonomi, befolkningsutveckling och utbildning är avgörande för regionens möjligheter att utvecklas. Det är utvecklingen i regionerna som avgör den nationella konkurrenskraften och ger förutsättning till välfärd.

Det är den totala miljöns karaktärsdrag som avgör om ett land eller en region skall bli framgångsrik. Regioner med goda miljöer ger god grogrund för skapandet av nya företag samtidigt som dessa miljöer också lockar till sig nya företag och investeringar.

Med framväxten av ett kunskapssamhälle och ökad internationell konkurrens har befolkningens utbildningsnivå hamnat i fokus. Bedömningen i den nationella politiken och i den regionala utvecklingsplanen för Stockholms-

regionen är att det är angeläget att fler skaffar sig en högskoleutbildning. Att åstadkomma en ökad övergång till högre studier är därför en nyckelfråga. Nationellt är målsättningen att 50 procent av varje årskull med 25-åringar ska ha påbörjat högskolestudier.

Människors vilja att utbilda sig och starta företag påverkas även av de kulturella mönster som dominerar i samhället. Genom att främja sådana kulturella mönster och beteenden kan ekonomisk tillväxt stimuleras.

LOKALA UTGÅNGSPUNKTER

Haninge kommuns verksamhetsidé innebär att;

”Haninge ska vara en bra kommun för alla att leva, bo och verka i. Det betyder att alla kommuninvånare ska ha goda förutsättningar att skapa sig ett gott liv. Kommunens ansvar är att tillhandahålla god utbildning, service och social trygghet samt bra boende och väl fungerande infrastruktur.”

VISIONEN FÖR HANINGE

”Samarbetet mellan kommun, skola, högskola och näringsliv blomstrar. Satsningar på utbildning och kompetensutveckling bidrar till tillväxt i hela kommunen. Utbildningsnivån är hög. Kommunen är känd för ett professionellt bemötande av företagen. Satsningen på Campus Haninge gör att allt fler kunskapsintensiva företag etablerar sig. Kommunen är som arbetsplats en av kommunens bästa.”

GEMENSAMMA MÅL TILL 2007

UTDRAG UR MÅL & BUDGET, KOPPLADE TILL NÄRINGSLIVSFRÅGOR

”Kommunens planering och verksamheter bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling”

”Andelen elever som når skolans nationella och lokala mål ökar”

”Arbetslösheten ligger under genomsnittet för Stockholms län”

”Ett gott företagsklimat råder i kommunen och kommunen upplevs som en bra partner bland företagare.

”Satsningar på Campusområdet i Handen bidrar till hela Haninges utveckling”

HANINGE IDAG

Socialdemokraterna och folkpartiet har samarbetat i koalition sedan 1995. Koalitionen har varit framgångsrik och fortsätter sitt samarbete. Det politiska målet är att kvaliteten i de kommunala verksamheterna ska komma i nivå med den som råder i de övriga kommunerna på Södertörn.

Under den senaste 10 års perioden har Haninge vänt utvecklingen i positiv riktning. Haninge kommuns stabila ekonomi får dock aldrig äventyras så att Haninge återigen hamnar i ekonomisk kris. Det ekonomiska läget i Sverige påverkas av den allmänt osäkra situationen i världen och i världsekonomin. Trender syns också i en sämre utveckling av den svenska konjunkturen och arbetsmarknaden än vad som tidigare förutspåts. Osäkerheten kring kommunernas ekonomiska förutsättningar de kommande åren är därför mycket stora.

Haninge utpekats i den regionala utvecklingsplanen för Stockholms län som läge för en av regionens kärnor. Man avser då Haninge centrum med närområde. Denna kärna förväntas samverka med övriga kärnor i de södra regiondelarna nämligen Flemingsberg, Södertälje och Skärholmen/Kungens kurva. Till dessa kärnor förväntas en stor del av regionens framtida tillväxt koncentreras i form av bostäder, regional service, högre utbildning och kvalificerade arbetsplatser. Tanken är att dessa kärnor i samverkan skall kunna erbjuda ett fullgott lokaliseringsoalternativ till Stockholms city för de verksamheter som inte nödvändigtvis måste ligga centralt i regionen.

Haninge är en del av storstadsregionen och detta har sin speciella problematik. Stockholmsregionen har i stort sett en gemensam arbetsmarknad och en gemensam bostadsmarknad. Detta innebär att en stor del av kom-

munens invånare pendlar mellan bostad och arbetsplats varje dag, vilket ställer stora krav nu och i framtiden på en väl fungerande infrastruktur.

Många infrastruktursatsningar planeras, bland annat pendeltågstunnel till Stockholms central, partiella dubbelspår mellan Västerhaninge och Nynäshamn, utbyggnad av väg 73, Södertörnsleden samt motorvägsavfart vid Vega.

I Vega planeras också en pendeltågstation. Då Citybanan är klar kommer turtätheten att öka på Nynäsbanan. Redan 2005 kommer nya pendeltågsvagnar att tas i bruk. Satsningar på utbyggnad av Norviks hamn i Nynäshamn ger ytterligare förutsättningar för företag i regionen.

Byggandet av bostäder prioriteras också i kommunen, där flera områden redan har färdig detaljplan och där byggnation kan påbörjas omgående.

IT-infrastrukturen är också nödvändig för fortsatt utveckling i kommunen och regionen. Kommunen ser värdet av IT-infrastruktursatsningar. Bredbandsutbyggnad pågår och 98,6 procent av alla hushåll i kommunen kan idag erbjudas bredband. Även 3G täckningen bedöms som god.

Näringslivets utveckling i Haninge har varit och är fortsatt positiv. Ett antal nya företag etablerar sig varje år i kommunen. En nyligen gjord undersökning visar att Haninge har en mycket stor andel stabila företag. Haninge har ca 15% fler stabila företag än riksgenomsnittet. Kommunens service till näringslivet har mångåriga traditioner, men behöver också ständigt förnyas och utvecklas. Det arbete som bedrivits hittills har fått stor genomslagskraft och skapat goda kontakter mellan näringsliv och kommun.

Sysselsättningsgraden ökar, i Haninge kommun, för varje år och ungdomsarbetslösheten ser bättre ut nu i förhållande till tidigare år. Beträffande befolkningsökningen så är trenden sviktande i regionen som helhet. Haninge visar fortfarande ett överskott beroende på de höga födelsetalen i kommunen.

Det är viktigt för den regionala utvecklingen att fler går vidare till högre studier. Undersökningar visar att drygt 70% av ungdomar från Stockholms län som börjar studera gör det på en högskola här, i hemlandet, och de större lärosätena i regionen rekryterar en stor del av sina studenter från den egna regionen. Stockholms universitet och Södertörns högskola ligger båda på drygt 70% rekryterade från det egna länet. De senaste siffrorna visar att övergångsfrekvensen från gymnasieskola till högskola är i stort sett oförändrad i Haninge under det senaste året och fortfarande lägre än länsgenomsnittet. För riket är övergångsfrekvensen 47,8 % , för länet 48,8 % och för Haninge 34,9 % . Här är Kungliga Tekniska högskolans och Södertörns högskolas etablering i kommunen av avgörande betydelse.

KOMMUNENS ROLL

Av stor betydelse för näringslivets utveckling i en kommun är den goda utvecklingen inom olika områden såsom en god och vacker miljö, bra skolor och bostäder samt en ändamålsenlig infrastruktur. Kommunens ansvarsområden är väsentliga för att upprätthålla välfärd och god service.

Kommunens roll inom näringslivsområdet är också att vara aktör och att skapa arenor för dialog mellan näringslivet och det offentliga. Detta gäller såväl externt som internt i kommunen.

Sedan många år finns ett mycket nära samarbete med övriga kommuner på Södertörn. Kommunerna samverkar aktivt i frågor avseende infrastruktur och planering men också när det gäller näringslivs- och utbildningsfrågor. Inom Räddningstjänsten, samt avseende renhållning och återvinning, finns också ett mångårigt samarbete.

En god företagsamhet är grunden för kommunens positiva utveckling och det är angeläget att kommunens olika förvaltningar är lyhörda för näringslivets behov. Det föreligger också samarbetsbehov internt avseende mark- och exploateringsfrågor, planlägningsfrågor och samarbete skola/näringsliv.

Turistfrågorna bör lyftas fram då dessa har en stark koppling till områdena ovan samt är en viktig del i näringslivsutvecklingen i glesbygd och skärgård.

Kommunen har ett ansvar att vara en arena för den forskning och utveckling som bedrivs här, så att den kommer kommuninvånare och företag till del. Här är samarbetet med och närheten till högskolorna av stor betydelse.

VAD PÅVERKAR TILLVÄXT I EN KOMMUN/REGION?

Näringslivets hållbara tillväxtpotentialer är till stor del beroende av hur det omgivande samhället fungerar. Politiska insatser på den lokala och regionala nivån måste därför i hög utsträckning baseras på näringslivets behov och förutsättningar i det omgivande samhället.

I dagens debatt förknippas tillväxt ofta med en positiv befolkningsutveckling. (För närvarande minskar befolkningen i merparten av landets kommuner och regioner.) Detta är en utveckling som har flera orsaker och som oftast förklaras med en ökande omflyttning. Även om befolkningsomflyttningen ökat i riket under de senaste tio åren, så beror det vikande befolkningsunderlaget idag främst på låga födelsetal och minskad invandring. För närvarande innebär regionförstoringen att det sker en ökad utflyttning från Stockholms län till övriga delar av Mälardalenregionen.

Nya studier visar dessutom att kommuners utvecklingspotential i många fall påverkas mer av åldersstruktur än av befolkningsstillväxt. Befolkningsfrågan är dock bara en av flera faktorer som påverkar tillväxt och utveckling.

En annan faktor som påverkar tillväxtpotentialen, och som i hög grad är beroende av befolkningsunderlagets struktur, är den ekonomiska situationen i en kommun, ett landsting eller en region. Detta påverkar handlingsutrymmet för strategiskt utvecklingsarbete och tillväxtfrämjande åtgärder. Det är en självklarhet idag att kommuner prioriterar de ekonomiska frågorna.

En ytterligare faktor är möjligheterna till förnyelse inom näringslivet. Detta påverkas i sin tur av en rad olika faktorer, exempelvis tillgången på arbetskraft med rätt kompetens, en fungerande infrastruktur för att underlätta flödet av varor, tjänster, personer och information, ett bra innovationsklimat samt graden av nyföretagande i regionen. Många företag ser idag bristen på kvalificerad arbetskraft som det största hotet mot tillväxt i framtiden.

Människan har under lång tid orsakat miljöproblem genom sitt sätt att leva. Problemen har dock kraftigt accelererat efter industrialiseringen. Vårt sätt att leva är inte längre förenligt med de ramar som naturen sätter upp. Vi har ett stort ansvar att säkra livsvillkoren för

HANINGE IDAG

kommande generationer. Ekonomisk tillväxt får inte ske till priset av ett tudelat och ojämnt samhälle eller en förstörd miljö, de sociala systemen får inte underminera ekonomin och miljöpolitiken måste vara kostnadseffektiv.

Haninge kommun har sedan 1970-talet tagit fram olika former av miljöprogram. Miljöberedningen har haft uppdraget att under 2004 sammanfatta kommunens planer och mål till ett miljöpolitiskt dokument. Det är viktigt att kommunens olika förvaltningar hittar strategier för att minimera miljöpåverkan. De strävanden som finns i Agenda 21 programmet bör ingå i all form av kommunal planering i framtiden.

Det lokala näringslivet är självklart en viktig del i arbetet med Agenda 21. Många företag har kommit mycket långt i sitt miljöarbete inte bara av ekologiska skäl utan även av ekonomiska sådana. Det är viktigt för företag idag att i sin marknadsföring redovisa sin miljömedvetenhet. För att hävda sig i den allt hårdare konkurrensen måste man arbeta strategiskt med miljöfrågor. Detta är angeläget också då man anlitar underleverantörer och då man handlar upp varor och tjänster.

VAD KAN KOMMUNEN PÅVERKA?

I regionplaneringen räknar man med att Stockholmsregionen växer med i snitt 15 000 till 20 000 invånare varje år. För att möta denna utveckling är det viktigt att kommunen arbetar långsiktigt och strategiskt. Ett viktigt led i det arbetet är att ha en aktuell och framåtsyftande översiktsplan. Den ska först och främst skapa handlingsberedskap inför de tillfällen då kommunen ska besluta om användningen av mark och vatten.

Handlingsberedskap innebär att i förväg ta reda på vilka tillgångar som finns i kommunen, om resurserna på något vis är begränsade eller hotade och hur de i så fall kan stärkas. Tidshorisonten är 20 år.

Näringspolitiken bör utformas genom samordning mellan politikområden, t ex arbetsmarknad, utbildning, forskning och kommunikationer, fysisk planering samt miljöpolitik och naturskydd. Samordning förutsätter också andra aktörers vilja och öppenhet att vara med och söka förverkliga den utvidgade näringspolitiken.

I Haninge finns en etablerad samverkan mellan aktörer inom arbetsmarknadsområdet, utbildningssystemet, storstadssatsningen och näringslivsområdet.

I denna näringslivsstrategi har vi valt att fokusera på begreppet tillväxt och då med tonvikt på den ekonomiska tillväxten och dess betydelse för näringslivsutvecklingen i kommunen genom att belysa olika tillväxtfaktorer, identifiera indikatorer för tillväxt, tydliggöra de utmaningar och möjligheter som finns samt lyfta fram de strategiska vägval som krävs för att påverka indikatorerna.

Strategiska indikatorer för Haninge är

- Befolkningsstillväxt och befolkningsstruktur
- Kommunens ekonomiska läge
- Förnyelse och utveckling i näringslivet
- Arbetskraft med ökad kompetens
- Entreprenörskap och nyföretagande
- Samverkan mellan olika aktörer
- Näringslivsservice
- Haninges varumärke

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Det är angeläget att denna näringslivsstrategi upplevs som ett levande och aktivt program. Under programets livstid har kommunstyrelseförvaltningen för avsikt att kontinuerligt arbeta med detta, mäta på de strategiska indikatorerna, följa upp och årligen avrapportera till kommunstyrelsen.

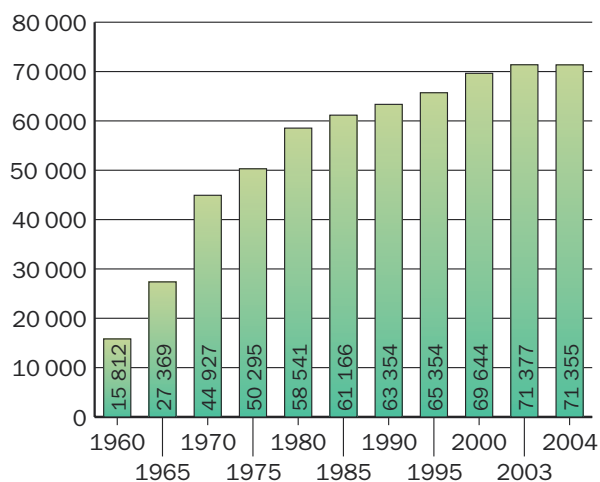
BEFOLKNINGSTILLVÄXT OCH BEFOLKNINGSSTRUKTUR

Framtidsbyggarna 25–44 åringar i procent av totalbefolkningen (31/12 -02)

Riket	27%
Länet	32%
Botkyrka	30%
Haninge	30%
Huddinge	31%
Nykvarn	29%
Nynäshamn	26%
Salem	29%
Södertälje	29%
Tyresö	30%

KÄLLA: SCB

Befolkningsutveckling i Haninge 1960–2004

Utmaning

Södertörn och södra Stockholm är en del av regionen där gränserna för arbetsmarknad, bostadsmarknad och kollektivtrafik/ trafikförsörjning i princip har suddats ut. För närvarande föreligger låg bostadsutbyggnad och trafikutbyggnad i regionen. Ökat samarbete i regionen ger fler möjligheter till arbete, utbildning, vård, omsorg, kultur och fritid. En angelägen fråga på längre sikt är att skapa bättre vägförbindelser mellan Haninge/Nynäshamn och E4. En av de viktigaste befolkningsgrupperna för kommuner att attrahera är personer i åldern 25–44 år. Denna grupp står för en stor del av barnafödande, har höga inkomster och är som regel attraktiv på arbetsmarknaden, kort sagt ”framtidbyggare”. Utmaningen är att vi möter den nuvarande och kommande åldersstrukturen, behåller en förhållandevis ung befolkning samt behåller nuvarande tillväxttakt.

Vägval/strategi

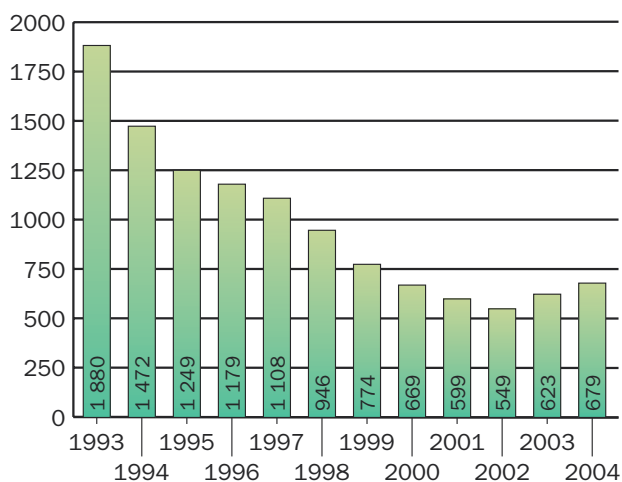
- Utveckla Haninge till att bli en regional kärna att ingå i en gemensam arbets- och bostadsmarknad i regionen
- Ge möjlighet till befolkningsökning, att växa med ett visst antal invånare genom att kommunen har strategier för boendemiljö, barnomsorg, skola och äldreboende
- Göra kommunen attraktiv för yngre och medelålders befolkning
- Arbeta kontinuerligt med infrastruktursatsningar och kommunikationer

Åtgärder

- Intensifiera det mellankommunala samarbetet i utvecklingen av kärnan
- Bibehålla god planberedskap och möjliggöra bostadsprojekt inom översiktsplanen
- Planera för en snabbspårväg mellan Skärholmen, Flemingsberg och Haninge
- Kommunen ska ställa krav på att ny pendeltågsstation anlägges i Vega
- Arbeta för bättre spårkapacitet genom Stockholms stad
- Arbeta för bättre vägkapacitet genom Huddinge till E4 – Södertörnsleden
- Intensifiera arbetet med Vegastaden

KOMMUNENS EKONOMISKA LÄGE

Långsiktig låneskuld 1993–2004 (Mkr)

KÄLLA: HANINGE KOMMUNS EKONOMIAVDELNING

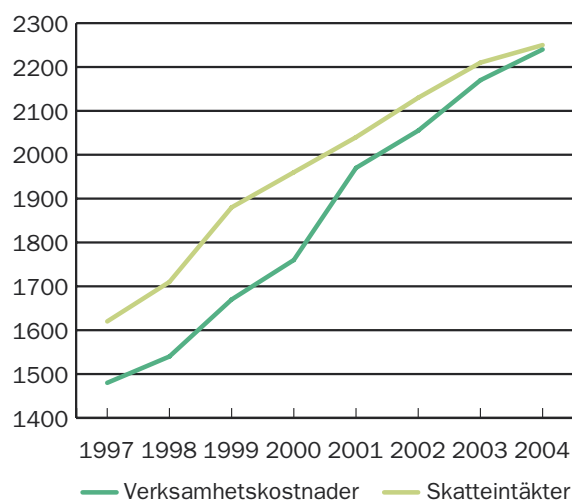
Utmaning

Den kommunala ekonomin är starkt omvärldsberoende. Intäkterna är begränsade och påverkas starkt av konjunkturläget och av hur volymen arbetade timmar i Sverige utvecklas. Om arbetslöshet och sjukskrivningar ökar och färre människor arbetar minskar kommunens skatteintäkter. Samtidigt ökar kostnaderna snabbt och kommunen måste möta nya och växande behov inom bland annat gymnasieskolan samt äldre- och handikappomsorgen. Kommunens utmaning är att balansera begränsade intäkter mot snabbt ökande kostnader. Varje kommun måste därför ständigt prioritera och ompröva sin verksamhet. På lång sikt går vi mot en situation där allt färre ska försörja allt fler, vilket skärper behovet av att redan idag hitta nya vägar för att utveckla den kommunala servicen.

Vägval/strategi

- Utveckla en god hushållning och ekonomisk balans i kommunens verksamhet
- Skapa reserver för att klara välfärdstagande även under lågkonjunktur
- Värna framtida samhällsutveckling genom att prioritera barn och ungdomar idag
- Samverka med andra aktörer inom den offentliga sektorn, näringslivet och föreningslivet

Verksamhetskostnader och skatteintäkter 1997-2004

Åtgärder

- Skattehöjningen på 50 öre 2005 ska användas för att skapa nödvändiga marginaler, för 2005 budgeteras ett positivt resultat på 30 mkr
- Budgeterat resultat ska uppgå till 2% av skatteintäkter senast 2007
- Låneskulden ska återigen börja minska 2006 och investeringsvolymen begränsas därför till en nivå runt 60 mkr för 2006 och kommande år
- Verksamhetskostnadernas andel av skatteintäkterna ska 2006 inte överstiga 97,5 %

Förvärvsarbetande 16 år – med arbetsplats i kommunen (dagbefolkning) 2002

	Totalt	%
Tillverkning, jordbruk	2 248	9,0
Byggverksamhet mm	2 022	9,0
Handel och kommunikationer	5 711	24,0
Finansverksamhet mm	2 750	12,0
Utbildning, forskning	2 763	12,0
Vård och omsorg	2 890	12,0
Personliga och kulturella tjänster	1 252	5,0
Offentlig förvaltning mm	3 428	14,0
Ej specificerad verksamhet	668	3,0
Totalt	23 732	100,0

Förvärvsarbetande och pendling 2002

Arbetande som bor i kommunen	36 260
Utpendling från kommunen	22 344
Boende som arbetar i kommunen	13 916
Inpendling till kommunen	9 816
Arbetsstillfällen i kommunen	23 732

KÄLLA: SCB

Utmaning

En kommun som Haninge, vilken har en ensidig inriktning på delar av arbetsmarknaden löper en viss risk att komma in i en högkonjunktur i ett relativt sent skede och hamna i en lågkonjunktur relativt tidigt. I Haninge finns också stor andel yrkrävande verksamheter med relativt få anställda. Utmaningen består i att ha flexibilitet beträffande branscher och kluster, ett differentierat näringsliv med en ekonomisk tillväxt där företagen blomstrar och trivs. Livskraftiga företag i Haninge skapar nya arbetsstillfällen. Ett samarbete där också näringslivet tar ansvar för att bygga det goda samhället.

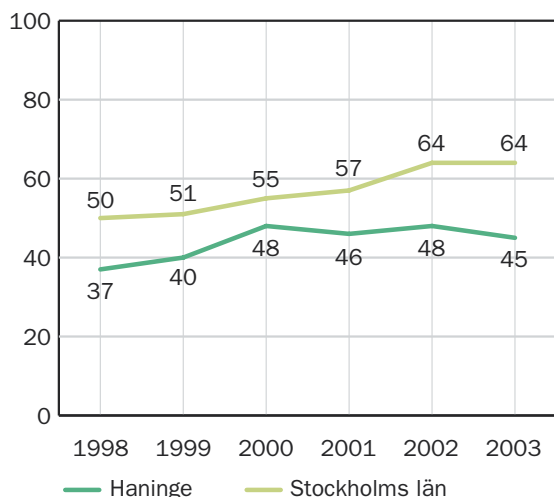
Vägval/strategi

- Värna om ett differentierat företagande
- Stimulera kunskapsintensiva företag, nätverk och branscher till etablering i Haninge
- Värna om kulturens betydelse som lokaliseringsfaktor
- Genom riktade insatser styra branschinriktningarna vid etableringar för att skapa en gynnsam utveckling
- Prioritera i samband med etableringar

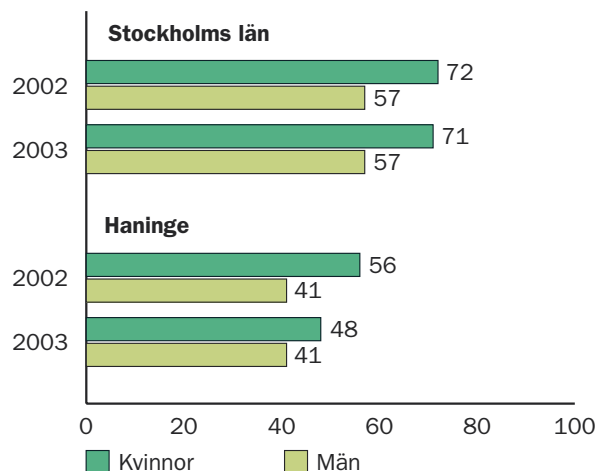
Åtgärder

- Kommunen arbetar aktivt med att skapa attraktiva och moderna arbetsplatsområden i Jordbro, Handen, Håga och Brandbergen
- Kommunen ska utifrån tidigare framtaget program studera hur en planläggning och utbyggnad av Alby arbetsplatsområde, öster om väg 73, kan genomföras
- Kartlägga möjligheter till företagsetableringar utefter väg 73, Dalarölanken och Jordbro trafikplats
- Lyft fram de kreativa näringarna såsom reklam, TV/Radio, design, musik och scenkonst samarbete med besöksnäringen kopplat till företagandet i branschen
- Initiera projekt med flera parter inom t ex design och elitidrott

Antal nybörjare per 1 000 invånare i Haninge och Stockholms län

Fördelning mellan könen

Antal invånare under 25 år som påbörjat högskolestudier*. Per 1000 invånare i åldern 18–24 år

*) Ny student i högskolesystemet. I folkhälsobokslut 2002 användes en annan definition (ny student vid viss högskola)

KÄLLA: HÖGSKOLEVERKET

Utmaning

Inom kommunen finns bra utbildning och en väl fungerande arbetsmarknad. Barn och ungdomar har rätt till en bra utbildning. Ökade meritvärden måste uppnås för att möta konkurrensen från övriga Stockholmsregionen. Med fler invånare som har högre utbildning ökar möjligheterna inte bara på det personliga planet utan också för en stark utveckling i samhället som helhet. Öppenhet mot omvärlden, mångfald och integration berikar skola och näringsliv. IT-mognaden hos kommuninvånare och företag samt teknikens möjliggörande av distansarbete är en tillväxtfaktor. Kompetensökning ger företagstillväxt. De kunskapsbaserade företagen har framtiden för sig. Kommunen har idag en låg andel av kunskapsbaserade företag. Denna andel skall öka samtidigt som det är angeläget att bevara basen av befintliga tillverkningsföretag. Kommunen är stolt över det näringsliv som finns idag.

Vägval/strategi

- Fortsatt prioritering av skola och barnomsorg
- Profiler grundskolor och gymnasieskolor med olika inriktning gentemot högskolorna
- Stimulera olika typer av utbildningar för att främja differentierad kunskap och differentierat företagande
- Fortsatt prioritering på Campus Haninge, fler utbildningsplatser och fler studentbostäder
- Fortsatt satsning på, och tillgång till, IT infrastruktur och andra tekniska system

Åtgärder

- Skapa förebilder hos ungdomar och väcka nyfikenhet inför högre studier genom att t ex anordna forskarskolor på sommaren och delta i rekryteringsprojekt till Naturvetenskapliga utbildningar tillsammans med högskolorna
- Vara en aktiv part i samverkan mellan lärosätena på Södertörn, KI, KTH och Södertörns högskola
- Stimulera till ökning av andel kunskapsbaserade företag
- Fortsätta projektet ”matchning” med att hitta rätt kompetens, utifrån näringslivets mer kortsiktiga behov
- Verka för att fler högskoleplatser förläggs till Södertörn och Haninge kommun

ENTREPRENÖRSKAP OCH NYFÖRETAGANDE

Placering	Kommun	Förändring i % 2001–2002	Nya företag per 1000 invånare
1	Stockholm	-3,2	12,7
2	Vaxholm	-2,2	9,0
3	Danderyd	11,6	8,4
5	Täby	-0,2	8,1
6	Värmdö	2,3	8,1
7	Nacka	2,2	7,8
8	Solna	-13,7	7,7
10	Sundbyberg	1,6	7,4
11	Lidingö	-5,3	7,4
12	Ekerö	-5,3	7,4
18	Haninge	21,3	6,8
19	Österåker	-4,4	6,7
20	Tyresö	18,0	6,6
24	Vallentuna	-6,5	6,4
25	Sollentuna	-3,4	6,3
26	Sigtuna	-11,0	6,1
27	Upplands-Väsby	9,6	6,1
32	Huddinge	7,5	5,8
33	Botkyrka	30,1	5,8
36	Nynäshamn	-20,3	5,7
37	Järfälla	7,5	5,6
38	Södertälje	0,5	5,6
44	Upplands-Bro	15,3	5,3
57	Salem	-4,1	5,0
79	Norrtälje	9,8	4,6
219	Nykvarn	12,5	3,3

Sedan Nyföretagarcentrum invigdes i Haninge, i maj 2003, redovisas totalt 345 besök. Antal nybesök har varit 243 och 71 nya företag har registrerats under perioden.

KÄLLA: NFC STATISTIK NYNÄSHAMN-HANINGE 03 05 15-04 12 31

Utmaning

Ett eget ekonomiskt nyskapande är en nyckel till ett mer livskraftigt samhälle i framtiden. Förmåga att lokalt stödja och utveckla innovationer och entreprenörskap i befintliga företag, samt stödja avknoppningar och nyföretagande för att utveckla nya produkter, processer och koncept har stor betydelse. Nyföretagandet minskar i landet. De företag som startar har svårigheter med finansiering i startfas. Få kvinnor startar företag i Sverige idag. Förhoppning om att fler och livskraftiga företag startas och att fler kvinnor startar företag i Haninge.

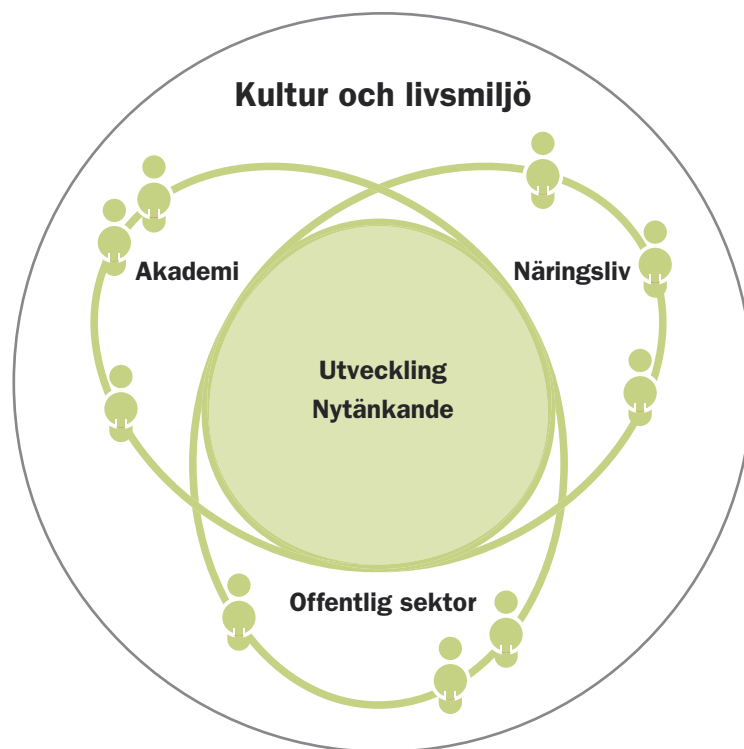
Vägval/strategi

- Arbeta med innovationer och entreprenörskap i grundskola, gymnasieskola och högskola och på så sätt arbeta strategiskt med utvecklingen skola-näringsliv

- Skapa gynnsamma möjligheter för entreprenörskap och nyföretagande genom samverkan mellan olika parter
- Tillsammans med högskolorna utveckla visioner kring en "Science park – Campus Haninge"

Åtgärder

- Stimulera uppfinnarverksamhet
- Stimulera ungdomars deltagande i Snilleblixtar, Ung företagsamhet, etc.
- Vidareutveckla och införliva projekten inom Storstads-satsningens insatsområde för tillväxt
- Främja nyföretagandet bland kvinnor. Stödja befintliga projekt inom Nyföretagarcentrum/storstads-satsningen
- Främja samverkan mellan företag och företag/nyföretag
- Främja nyföretagande bland invånare med utländsk bakgrund
- Bidra till vidareutvecklingen av Starthus- verksamheten
- Bidra till fortsatt utveckling av Nyföretagarcentrum Nynäshamn-Haninge

Utmaning

Genom nya gränssnitt mellan akademi, offentlig sektor och näringsliv sker utveckling och nytänkande. Genom ett aktivt samspel mellan aktörer inom forskning, politik och näringsliv kan utvecklingsresurser samordnas och insatser ge större avkastning. Till detta kan också en fjärde faktor läggas nämligen "kultur och livsmiljö". Utmaningen består i att i nära samverkan mellan forskning/utbildning, näringslivet och kommuner (det politiska systemet/ offentlig sektor) bygga dessa strategiska allianser. I Haninge har vi en unik situation. Samarbete och samverkan på Södertörn ger mer gemensamma resurser och möjligheter.

Vägval/strategi

- Möta regionförstoringen med ett mer utvecklat och stärkt Södertörnssamarbete
- Haninge kommun, näringslivet och utbildningsanordnarna blir tydligare aktörer i regionen i dessa frågor
- Den forskning och utveckling som sker inom högskolorna ska komma kommuninvånarna och företagen till del
- Det utvecklingsarbete som sker i kommunen ska vara en del i de närliggande högskolornas forsknings- och utvecklingsarbete

Åtgärder

- Prioritera det regionala samarbetet exempelvis inom Mälardalsrådet, KSL och BAS
- Fortsätta att utveckla och stärka Södertörnssamarbetet
- Intensifiera samarbetet med Näringslivet och dess organisationer
- Etablera tätare kontakter mellan högskolor och näringsliv (fadderföretag mm)
- Utveckla PPP-lösningar (Public Private Partnership) för gemensamma investeringar t ex inom "elitidrott och studier"
- Vidareutveckla fler gemensamma projekt tillsammans med KTH Syd och Södertörns högskola i Haninge så att kompetens kommer företag och kommuninvånare till del
- Utveckla samarbetet med Försvarsmakten
- Fortsätta att utveckla relationerna med högskolorna

Svensk Näringslivs ranking av lokalt företagsklimat, totalranking 2004

Kommun:	Rankvärde	Position
Solna	5016.100	1
Haninge	3912.600	32
Tyresö	3813.900	39
Huddinge	3681.900	47
Nykvarn	3498.200	66
Botkyrka	3076.000	104
Stockholm	2963.200	114
Salem	2906.700	121
Södertälje	2743.400	133
Nynäshamn	1628.100	233

KÄLLA: HANINGE KOMMUNS HEMSIDA WWW.HANINGE.SE

Utmaning

Kommunal service och företagsklimat är starkt förknippade med varandra. Det är en viktig utmaning att arbeta med att stärka kommunens service inom alla områden som har kopplingar till näringslivets villkor. Företagen har lätt att nå nyckelpersoner i kommunen och får den service som efterfrågas.

Vägval/strategi

- Bevara och stärka de relationer och det klimat som byggts upp genom åren
- Ompröva och förnya service, tjänster och produkter till medborgare och företag
- Förbättra den kommunala servicen till företagen genom att kommunens tjänstemän underlättar för företagen och är lyhörda för företagens behov

Åtgärder

- Fortsätta med träffar och uppsökande verksamhet.
- Förnya och vårda nätverken
- Eftersträva en rak dialog med näringslivet
- Skapa nya mötesplatser och mötesformer
- Sträva efter att förkorta handläggningstider avseende myndighetsutövning och tillståndsgivning
- Stärka systemet för rådgivning och information till näringslivet avseende myndighetsutövning
- Genomföra årliga företagsenkäter (webbaserade)
- Utveckla information på www.haninge.se, för företagen, avseende kommunens miljöfrågor, bygglov mm

Haninge kommun

Utmaning

Haninge kommun arbetar målmedvetet för att stärka kommunens varumärke som en näringslivsvänlig kommun och som en attraktiv boendekommun med stor livskvalité. Företag, kommuninvånare och medarbetare är viktiga ambassadörer och förmedlar varumärket genom personliga relationer och i sin kommunikation med omvärlden. Det är av stor vikt att kommunen värnar sitt varumärke och sitt anseende som är uppbyggt kring detta. Vad som under lång tid byggts upp kan snabbt raseras. Kommunen kännetecknas av hög produktivitet, hög arbetsmoral och ett multietniskt perspektiv.

Vägval/strategi

- Ta ansvar för fortsatt utveckling av ett gott näringslivsklimat
- Ha mod att genomföra även svåra beslut
- Använd fantasi och kreativitet för att hitta nya möjligheter

Åtgärder

Ta fram en marknadsföringsplan för Haninge kommun som innebär att:

- Marknadsföra kommunen som näringslivsvänlig, hälsosam, vacker och med tillgänglig natur för alla
- Profitera att Haninge befinner sig mitt i Stockholms tillväxtregion ett stenkast från Stockholms city
- Placera Haninge tydligare på kartan
- Tydliggöra både näringslivsriktning och boendemarknad
- Marknadsföra Haninge som en högskolekommun

Haninge
kommun

136 81 HANINGE tel 08-606 70 00 www.haninge.se